

ABTRAK

Dualisme kurikulum merupakan proses dari pengembangan dan inovasi kurikulum sebagai usaha untuk mencapai tujuan pendidikan. Madrasah Aliyah Al Ittifaqiah menerapkan dualisme kurikulum Al Azhar dan Kurikulum 2013 pada pembelajaran. Penelitian ini bertujuan untuk menjelaskan dualisme kurikulum Al Azhar dan kurikulum 2013 dan kemudian peneliti menganalisis strategi guru dalam menerapkan dualisme kurikulum Al Azhar dan Kurikulum 2013 pada pembelajaran mata pelajaran Fiqih dan kendala apa yang dihadapi dalam menerapkan dualisme kurikulum Al Azhar dan kurikulum 2013. Metode kualitatif, dengan jenis penelitian lapangan (*field Research*) telah digunakan dalam penelitian ini. Penelitian ini dilaksanakan di kelas Al Azhar Madrasah Aliyah Al Ittifaqiah, peneliti menggunakan wawancara, observasi dan dokumentasi untuk menjawab tujuan penelitian. Wawancara telah dilakukan pada stakeholder MA Al Ittifaqiah, Pusat penjamin mutu pendidikan dan pengajaran Al ittifaqiah, guru Fiqih dan santriwati. Observasi dilakukan pada kegiatan pembelajaran, sebelum dan sesudah pembelajaran dan kegiatan non formal, dan dokumentasi yang peneliti dapat berupa dokumen resmi yang berkaitan dengan dualisme kurikulum dan strategi penerapan dualisme kurikulum Al Azhar dan Kurikulum 2013. Teknik analisis menggunakan model analisis Miles dan Huberman. Hasil dari penelitian ini didapat bahwa dualisme kurikulum Al Azhar dan kurikulum 2013 terdapat perbedaan pada buku sebagai sumber belajar, materi pada buku, guru yang mengajar, evaluasi, dan rapor penilaian siswa. Adapun strategi guru dalam penerapan dualisme kurikulum yaitu, pada kurikulum Al Azhar guru menggunakan strategi pembelajaran *active learning* dan strategi ekspositori dengan metode sorogan, ceramah, cerita dan tanya jawab, dan strategi pembelajaran Fiqih Madrasah (K-13) guru menggunakan strategi pembelajaran berbasis masalah, contextual teaching, ekspositori, dan kooperatif learning, dengan metode diskusi, ceramah, tanya jawab, dan cerita. Sarana dan prasarana yang belum cukup memadai, sedikitnya waktu dalam pembelajaran di kelas, banyaknya mata pelajaran dan beragamnya motivasi siswa menjadi kendala pada penerapan dualisme kurikulum tersebut.

Kata kunci : *Dualisme kurikulum, Strategi Pembelajaran, kendala*

ABSTRACT

Curriculum dualism is a process of curriculum development and innovation as an effort to achieve educational goals. Madrasah Aliyah Al Ittifaqiah applies the dualism of the Al Azhar curriculum and the 2013 Curriculum to learning. This research aims to explain the dualism of the Al Azhar curriculum and the 2013 curriculum and then researchers analyze teachers' strategies in implementing the dualism of the Al Azhar curriculum and the 2013 curriculum in learning Fiqh subjects and what obstacles are faced in implementing the dualism of the Al Ahar curriculum and the 2013 curriculum. Qualitative method, with the type of field research (field research) that has been used in this research. This research was carried out in the Al Azhar Madrasah Aliyah Al Ittifaqiah class, researchers used interviews, observation and documentation to answer the research objectives. Interviews were conducted with MA Al Ittifaqiah stakeholders, Al Ittifaqiah Education and Teaching Quality Assurance Center, Fiqh teachers and Islamic boarding school students. Observations were carried out on learning activities, before and after learning and non-formal activities, and documentation provided by researchers in the form of official documents relating to curriculum dualism and strategies for implementing the dualism of the Al Azhar curriculum and the 2013 Curriculum. The analysis technique uses the Miles and Huberman analysis model. The results of this research showed that the dualism of the Al Azhar curriculum and the 2013 curriculum contained differences in books as learning resources, material in books, teachers who taught, evaluations and student assessment reports. The teacher's strategy in implementing dualism curriculum is, in the Al Azhar curriculum the teacher uses active learning strategies and expository strategies with sorogan, lecture, story and question and answer methods, and Madrasah Fiqh (K-13) learning strategies, teachers use problem-based learning strategies, contextual teaching, expository and cooperative learning, using discussion, lecture, question and answer and story methods. Insufficient facilities and infrastructure, limited time for classroom learning, the large number of subjects and varying student motivations are obstacles to implementing the dualism of the curriculum.

Keywords: Curriculum dualism, learning strategies, obstacles

ابسرک

دوالسم کوریکولم مروفکن فراسس داري فغمباغن دان انوفاس کوریکولم سیبغی اوساها انتوک منجفی توجوان فندیکن. المدرسة العالية الاتفاقية منیرفکن دوالسم کوریکولم الأزهری دان کوریکولم ۲۰۱۳ فدا فیمبلاجران. فینیلتيان این برتوجان اونتک منجیلسکن دوالسم کوریکولم الأزهری دان کوریکولم ۲۰۱۳ دان کمودیان فینیلتي منغانلیسس ستراتیغ کورو دالم منیرفکن دوالسم کوریکولم الأزهری دان کوریکولم ۲۰۱۳ فدا فیمبلاجران مات فیلاجران فقه دان کنډال افا یغ دیډاف دالم منیرفکن دوالسم کوریکولم الأزهری دان کوریکولم ۲۰۱۳ . میتودی کوالیتاتف، دنگن جینس فینیلتيان لافاغن (field Research) تیلح دکوناکن دالم فینیلتيان این. فینیلتيان این دلکسکن دی کیلس الأزهری المدرسة العالية الاتفاقية، فینیلتي منغوناکن واونجرا، اوبسرفاس، دان دوکومنتاس انتک منجواب توجوان فینیلتيان. واونجرا تلح دیکوکن فاد ستهکلدر المدرسة العالية الاتفاقية، فوسات فجامن موتو فندیکن دان فغاجران الاتفاقية، کوروفقه دان سنترواتی. اوبسرفاس دیکوکن فادا کغیاتن فیمبلاجران، سیلوم دان سسودح فیمبلاجران دان کغیاتن نون فورمال، دان دوکومنتاس یغ فینیلتي دافت بروفا دوکومن رسم یغ برکاتن دنگن دوالسم کوریکولم الأزهری دان کوریکولم ۲۰۱۳ . تکنک آنالیسس منغانکن مودل میلس دان هویرمن. حاصل داري فینیلتيان این دیډافت بجو دوالسم کوریکولم الأزهری دان کوریکولم ۲۰۱۳ تردافت فیدأن

فاد بوکو سبغی سومیر بلاجار، ماتری فاد بوکو، کورو یغ منججار، اینفالواس، دان رافور فنیلیان سسوا. أدا فون ستراتیغ کورو دالم منیرفکن دوالسم کوریکولم الأزهری یایت منغوناکن ستراتیغ فیمبلاجران أکتف لأرنغ دان ستراتیغ إکفوسیستوری دنگن میتودی سورغن، جرامح، دان تنیا جاواب . ادا فون ستراتیغ فیمبلاجران فقه مدرسه، کورو منغانکن ستراتیغ فیمبلاجران برباس مساله، کونتکتوال تیجیغ، إکفوسیستوری دان کواو فراتف لیأرنیغ، دینگن میتودی دسکوس جرامح، دان تنیا جاواب دان جریتا. سрана دان فرسارانا یغ بیلوم ممدائی، سدیکیغ وکتودالم فیمبلاجران دی کلس، بنیکیا مات فلاجران دان براغمیا موتیفاس سسوا منجادی کنډال فاد فنیرافان دوالسم کوریکولم ترسیبوت.

کات کونج : دوالسم کوریکولم، ستراتیغ فیمبلاجران، کنډال